

Marius Gad.

Departementschef Marius Gad, som i en Alder af over 75 Aar afgik ved Døden den 29. Oktober 1902, stod paa forskellig Vis i nært Forhold til de økonomisk-statistiske Fag: som Lærer i Nationaløkonomi og Statistik ved Grønners Handelsakademi (1854—79), som Censor ved Universitetets statsvidenskabelige Eksaminer (1877—95), som Chef for det statistiske Bureau (1878—95), som Medlem af Landmandsbankens Bankraad og Delegation (siden Bankens Oprettelse i 1871); endelig som Politiker (Medlem af Rigsdagens Folketing 1858—76 og 1879—95 og af Rigsraadets Folketing 1864—66), som Statsrevisor (1864—65 og 1866—72) og som Medlem af Jernbane- raadet (fra dets Oprettelse i 1887 til dets Nedlæggelse i 1893).

I Litteraturen finder man Gad som Forfatter af de to, nærmest til Undervisningsbrug bestemte, smaa Arbejder: »Udtog af Kongeriget Danmarks Statistik« og »Om almindelig Velstands Natur og Aarsager« (begge udkomne i flere Oplag) samt af den i 1863 udgivne Afhandling »Om Forskellen mellem direkte og indirekte Skatter«, udarbejdet i Anledning af en Konkurrence til Professoratet i Statsøkonomi. Ved Siden heraf har Gad naturligvis i sin Egenskab af Chef for det statistiske Bureau haft væsentlig Andel i de herfra udgaaede litterære Arbejder.

Marius Gad hørte til den Kreds, der i 1872 stiftede Nationaløkonomisk Forening, og han havde Sæde i denne Forenings Bestyrelse i de syv første Aar, indtil 1879.

Marius Gad.

Departementschef Marius Gad, som i en Alder af over 75 Aar afgik ved Døden den 29. Oktober 1902, stod paa forskellig Vis i nært Forhold til de økonomisk-statistiske Fag: som Lærer i Nationaløkonomi og Statistik ved Grüners Handelsakademi (1854—79), som Censor ved Universitetets statsvidenskabelige Eksaminer (1877—95), som Chef for det statistiske Bureau (1878—95), som Medlem af Landmandsbankens Bankraad og Delegation (siden Bankens Oprettelse i 1871); endelig som Politiker (Medlem af Rigsdagens Folketing 1858—76 og 1879—95 og af Rigsraadets Folketing 1864—66), som Statsrevisor (1864—65 og 1866—72) og som Medlem af Jernbane- raadet (fra dets Oprettelse i 1887 til dets Nedlæggelse i 1893).

I Litteraturen finder man Gad som Forfatter af de to, nærmest til Undervisningsbrug bestemte, smaa Arbejder: »Udtog af Kongeriget Danmarks Statistik« og »Om almindelig Velstands Natur og Aarsager« (begge udkomne i flere Oplag) samt af den i 1863 udgivne Afhandling »Om Forskellen mellem direkte og indirekte Skatter«, udarbejdet i Anledning af en Konkurrence til Professoratet i Statsøkonomi. Ved Siden heraf har Gad naturligvis i sin Egenskab af Chef for det statistiske Bureau haft væsentlig Andel i de herfra udgaaede litterære Arbejder.

Marius Gad hørte til den Kreds, der i 1872 stiftede Nationaløkonomisk Forening, og han havde Sæde i denne Forenings Bestyrelse i de syv første Aar, indtil 1879.

Som Nationaløkonom hørte Gad til den gamle liberale Skole, dog ikke til dennes yderste Fløj; saaledes betegner han i Fortalen til 1ste Udgave af sin Lærebog i Nationaløkonomi (1859) Stuart Mill som den Forfatter, der har tiltalt ham fremfor nogen anden. Gads Bog var vel uden synderlig Originalitet, og dens senere Udgaver (1875 og 1887) vare, mærkeligt nok, i det væsentlige kun Optryk af første, men i vor fattige økonomiske Litteratur har den ligefuldt haft sin store Betydning — saa meget mere som den i sin Egenskab af Skolebog har fundet Vej til Kredse (ogsaa i Norge og Sverige), for hvilke Kay-sers mere udførlige Fremstilling ikke var overkommelig.

Var end utvivlsomt den videnskabelige Syslen med økonomiske Spørgsmaal Maalet for Marius Gads Ungdomsdrømme, blev det dog paa mere praktiske Omraader, at han kom til at øve sit Livs Hovedgerning. I henvend 18 Aar stod han i Spidsen for det statistiske Bureau, men hans Virksomhed her blev desværre en næsten uafbrudt Kamp med ugunstige Omstændigheder: knapt Budget, utilstrækkeligt Personale, forskellig Gnidningsmodstand hos Autoriteter og Institutioner; hertil kom vel ogsaa hos Gad selv delvis svigtende Evne overfor Stillingens store og mangeartede Krav. Lykkedes det end at overvinde en Del af Vanskelighederne, og skete der end paa flere Omraader endog betydelige Fremskridt (Folketællingerne, Arealstatistiken), blev Resultatet dog som Helhed et Misforhold mellem det, Gad ønskede at udrette som Leder af vor officielle Statistik, og det, han naaede at udrette.

Gads praktiske Sans og hans ikke almindelige Kyndighed paa forskellige administrative Omraader, der ogsaa kom ham til Gode i hans Virksomhed udenfor Embedsgerningen, var forenet med personlige Egenskaber, der sætter ham et smukt Minde blandt alle de mange, han i sit lange Arbejdsliv kom til at staa i Forhold til. Og de, der kendte ham bedst, roser ham mest.

Adolph Jensen.